

L'ESCALA

BUTLLETÍ CULTURAL I INFORMATIU
Núm. 94

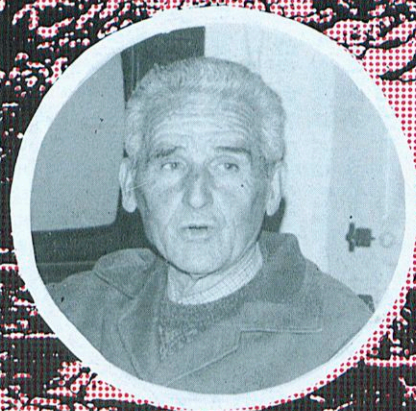
MARÇ 1988

ANIVERSARI

CONVERSA AMB... JOSEP SALVAT

Sumari

EDITORIAL - FULL OBERT - VIDA ESCALENCA - ESPORT I LLEURE: Festes de Carnaval a l'Escalona; premis dels concursos - NOTICIARI LOCAL - UN XIC DE TOT - A & A (HUMOR) - FOTOGRAFIA ANTIGA DE L'ESCALA (Col.leccionable), etc. etc...

REDACCIÓ

Apartat de Correus, 19
17130. L'ESCALA

COORDINACIÓ: F.X. Vila Mitjà, J. Boix
CONSELL DE REDACCIÓ: J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Piqué, D. Poch, Francesc Targa.
ART I CULTURA: F.X. Vila Mitjà, J. Boix
ESPORT I LLEURE: J. Vilabré
NOTICIARI LOCAL: S.I.L.E.
VIDA ESCALENCA: R. Guanter
SUBSCRIPCIONS: D. Poch, R.M.ª Sau, M. Prats - Tel. 77 02 04
ADMINISTRACIÓ: J. Piqué - Tel. 77 19 60
IMPRESSIÓ: Gràfiques del Ter, s.a. D.L. GI/287-82

PUNTS DE VENDA:

- BALLESTA, Cf. Pintor Joan Massanet, 8
- BAMBI, Avinguda Ave Maria
- LLIBRERIA ROSA, Plaça de les Escoles
- ROMAGUERA, Cf. del Pont, 24
- TROBADORS, Passeig del Mar, 2

EDITORIAL

PER QUÈ SERÀ?

Per què serà que tot allò que agrada està prohibit?

Es curiós, però sempre que un agafa gust per una cosa va i li priven.

La gent s'adona que el menjar, a part de ser necessari per viure, pot produir una certa satisfacció; doncs vinga, arriba el colesterol i restriccions «al canto». El mateix passa amb la beguda; a la que passes una mica de la ratlla, malament rai.

Arriba un moment en què el sexe deixa de ser tabú (o pecat) i es comença a convertir —molt a poc a poc, aixó sí— en una cosa normal; apareix la SIDA i apa, tornem endarrera.

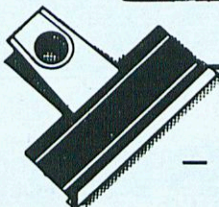
No cal parlar del tabac i del fumar. Tothom sap l'enrenou que s'ha aixecat amb el fumar sí/fumar no; fins i tot es promulgaran lleis que castiguin els qui s'atreixin a fumar en públic.

I és que ben mirat, no som res: O aquest món és veritablement una vall de llàgrimes, o és que tots nosaltres som, amb perdó, una merdeta. No sé què és pitjor.

informació

RECORDEM ALS NOSTRES COL-LABORADORS QUE CAL SIGNAR AMB NOM I COGNOM ELS SEUS ARTICLES, AIXÍ COM INDICAR LA SEVA ADREÇA, TELÈFON, N.º DE CARNET D'IDENTITAT. AIXÒ NO OBSTA PER A QUÈ PUGUIN ÉSSER PUBLICATS AMB SEUDÒNIM SI AIXÍ HO PREFEREIXEN UNA VEGADA COMPLERTS ELS ANTERIORS REQUISITS

Els articles publicats a L'Escalenc expressen solament l'opinió de
llurs autors

- Tots els escrits enviats a l'Escalenc per a la seva publicació, no hauran d'ultrapassar l'extensió d'una cara de foli escrita a doble espai.
- Totes les col.laboracions hauran d'ésser lliurades abans de l'últim dia del mes.
- El Consell de Redacció es reserva el dret de resumir, ajornar o suprimir de manera parcial o total, qualsevol mena de col.laboració rebuda.

HISTÒRIA DELS COL·LEGIS DE L'ESCALA

En les referències històriques del mes passat (seguint massa la cronologia publicada en el llibre "50 anys col·legi públic EMPÚRIES"), vaig arribar fins l'any 1931. M'he adonat que entre els anys 1926 i 1930 queden algunes coses que no han estat publicades. Cal tenir en compte que aquella publicació per a commemorar el CINQUANTENARI la vaig haver de fer força depressa i per altra banda (em sembla que ho vaig fer constar) tampoc hauria anat bé que hagués estat excessivament proluxa quan ja era bastant llarga. Ara, en canvi, publicat així per capítols com un "serial" d'història, sembla que em puc permetre que no quedi res pendent del llibre d'actes quasi centenari que pugui resultar una mica interessant pels amants de la història escolar escalenca. Regularé doncs al

27 d'octubre de 1926.— Després de llegida l'acta corresponent a la visita última d'inspecció, el Sr. Inspector manifesta que ha examinat el nou local a on s'ha traslladat l'escola de nenes, el qual reunirà les indispensables condicions així com la casa habitació de la Sra. Mestra un cop s'hagin practicat les reformes que la Junta ja tenia acordades. Aquest "nou local" suposo que es tracta del de la Plaça de l'Ajuntament, carrer Enric Serra (que després seria taller de can Solà), sobre la porta del qual recordo una vegada més que encara hi ha el nom d'ESCUELA PÚBLICA".

Passa immediatament a donar compte del resultat de la seva visita a les Escoles nacionals i privades expressant que l'Escola Nacional que funciona en règim graduat unida a la de Pòsit de Pescadors es trobava dividida en tres graus. L'inferior a càrrec del Mestre particular En Josep Sureda tenia una assistència en l'acte de la visita de cinquanta-vuit alumnes amb una matrícula de setanta, havent-se notat una millora en l'ordre i disciplina de la classe. El grau mitjà dirigit per En Lluís Alsina, tenia una assistència de quaranta-set alumnes en regular estat d'instrucció. El grau superior està a càrrec de N'Agustí Gratacòs qui demostra notable aptitud professional té una matrícula de quaranta-cinc alumnes.

L'Escola Nacional de nenes té una matrícula de cinquanta-vuit alumnes, de les quals disset són pàrvules. Es troba regida per la nova Mestra Na Júlia Pujol auxiliada d'una germana, i de la seva actuació no es pot formar concepte cabal pels pocs dies que han transcorregut des de la seva presa de possessió.

L'Escola de Religioses té avui una matrícula de cent alumnes dividides en tres graus a càrrec d'altres tantes mestres. (Anteriorment havia dit que només hi havia una ocasió en què s'anomenava el col·legi de les Monges, però aquí trobem aquesta altra referència, deguda també a una visita d'inspecció com l'anterior, que era de l'any abans).

De conformitat amb recents disposicions, s'ha indicat a tots els col·legis particulars la necessitat de col·locar un retrat de S. M. el Rei en totes les sales de la classe i als col·legis nacionals se'ls ha observat la conveniència de canviar els retrats antiquats per altres més moderns i d'actualitat: la Junta ha de vetllar per al seu exacte acompliment.

Així mateix la Junta ha de zelar que amb motiu de la nova Festa del Llibre l'Ajuntament destini una quantitat que no pot baixar del 3 per 1.000 del Pressupost municipal a l'adquisició de llibres per a constituir biblioteques escolars en totes les Escoles.

No es pot donar compte de l'escola particular a càrrec de Na Carme Teixidor, per no haver-se pogut realitzar la visita abans d'ara, la qual si Déu vol, es practicarà demà al matí. Del dia següent no es va escriure acta, i per tant ens vam quedar sense notícies del Sr. inspector respecte al col·legi de la Sra. Carme l'any 1926, que suposo estava ja ubicat al començament del carrer Vista Alegre en el local que molts —i més encara moltes— hi vàrem aprendre a llegir bastants anys després.

Joan Morera

★★★★★★★★★★

L'ALTRA CARA DELS ESTATS UNITS

Espanya com a molts altres països del món, s'ha vist envaïda per centenars de fulletons televisius americans. I s'ha de reconèixer que obtenen una audiència desmesurada: pensem només en "Dallas" o "Dinastia".

El telespectador espanyol, —i els altres—, fascinat per tant de luxe, de confort i de facilitats, ha pogut caure en la temptació de creure que aquell país és un Edèn; però no ens hem de deixar enganyar. Ja sabem que els EE.UU. són un país paradoxal; perquè contradictòriament, aquelles sèries també ens permeten de descobrir la malèfica influència del capital quan aquest pot esdevenir més puixant que el propi Estat, permetent, per exemple, que un sol home, o una entitat, exerceixi una sobirania conduint a conjuntures oligàrquiques on l'autoritat d'uns quants sobrepassa la de l'administració pública. (El cas de Rockefeller és un exemple clàssic en la matèria).

Però la seducció de l'opulència i del "farniente" resta. Nogensmenys, segons els cèlebres diaris "The Washington Post", "New York Times" i "Newsweek" i les estadístiques oficials, en "el país més ric de la terra" hi ha 35 milions de pobres; i confessen amb acrimonia que un americà sobre cinc no pot menjar correctament, no pot mantenir la seva família i no disposa de jubilació ni d'allotjament.

Economistes i sociòlegs de la famosa Universitat de Harvard han arribat a la conclusió que els EE.UU. es troben en darrera posició pel que fa referència al percentatge d'atur forçós remunerat, així com en el de l'esperança de vida al néixer. Aquells mateixos especialistes asseguren que llur país bat el rècord de desigualtat en la distribució de les riqueses i afirmen posseir l'índex de mortalitat infantil més elevat. Sense amagar que, en matèria d'inseguretat urbana, els United States són els campions en el nombre d'assassinats comesos en percentatge proporcional a la població.

Com a confirmació de llur temperament paradoxal que els fa honor, observem com els americans no titubejen en exposar alt i fort llurs propis defectes.

Per altra part, és sabut que els ghettos de Nova York, Washington i altres grans capitals són llocs bruts i perillosos habitats per indigents i marginats blancs o negres. Els intents d'integració racial portats a cap per Kennedy i Luther King no solament mig fracassaren, sinó que acabaren amb llurs vides.

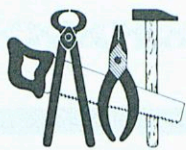
La pàtria del dòlar sap suspendre certes prestacions socials a favor de l'armament; sap sotragar la seva història amb escàndols colossals com els de "Watergate" i "Irangate". La corrupció, que hi és immensa, penetra fins a les instàncies d'administració i de protecció sovint cobertes per empreses privades escampant bitllets verds i podrint consciències.

No; no és pas d'aquelles latituds que ens ha de venir l'exemple de fraternitat i de solidaritat. No ens deixem encegar per aquells espills per a caçar aloses.

SADERRA

FERRETERIA

GUILLOT

PINTURES
I
JARDINERIA

C/. del Mar, 6 - Tel. (972) 77 04 86 - L'ESCALA

Ramon Ylla i Heras
JARDINER

PROJECTES, MANTENIMENTS I NETEGES
DE JARDINS I TERRASSES

C/. Muntanya Rodona, 12
Camp dels Pilans
Tel. 77 17 34

C/. Maranges, 25
L'ESCALA (Girona)
Tel. 77 01 95

Hostal «El Roser»

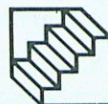
RESTAURANT
especialitat en peixos
i mariscs

* *
HOSTAL MIRYAM HOSTAL REINA

Complete bathroom / Baño completo
Salle de bains complete / Mit Baderaum
Calefacció central / Aire acondicionat
Parking particular / Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9 L'ESCALA
Tels. (972) 770219 / 770977 (Girona)

Estudi i Servei.s.c.

ASSESSORIA EMPRESARIAL

Jaume Batlle i Francesc Raurich

C/. Joan Massanet, 40
Apartat de Correus, 5

Tel. (972) 77 21 77
17130 L'ESCALA

AMB LA COL.LABORACIÓ DE

CAIXA DE CATALUNYA

**EN LLOGUER, TRASPÀS O
COMPARTIT**

Per a negoci de prestigi i perma-
nent i molt especialitzat, busco local
cèntric entre 15 i 30 m². Trucar al
tel. (93) 325 29 21 (SUBIRÀ).

G FINQUES GUANTER

**ASSEGURANCES EN GENERAL
GARANTIA D'EFICÀCIA I SRIETAT**

Avgda. Ave Maria, 7 - Tel. 77 02 72 - L'ESCALA

**AGRUPACIÓ FLEQUERA
EMPORDANESA S.A.**

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

Telèfon: 77 00 81 — L'ESCALA

MARIA BUIXEDA BURGAS

Vímet

- MOBLES
- ARTICLES BAMBÚ
- DECORACIÓ
- CISTELLERIA
- REGALS
- BOSSES

C/. Empúries, 19
C/. Calvari, 20
Tel. (972) 77 01 85 - L'ESCALA

AIRSA

AÏLLAMENTS, IMPERMEABILITZACIONS
I REVESTIMENTS, S.A.

danosa

Passeig Sant Joan Bosco, 47 - Tel. 20 10 62
PONT MAJOR - GIRONA

LA LITERATURA, LA LECTURA I LES CANÇONS DELS INFANTS I ADOLESCENTS

A vegades m'espanta pensar com les generacions de l'esdevenidor hauran perdut una cosa molt valuosa que nosaltres, tot vivint, sense procurar-ho, anàvem encarnant a la nostra vida. Com vàrem aprendre a redactar... a fer poesies... a afecionar-nos com bojos a la lectura?... Doncs llegint bons llibres.

Jo em pregunto: què poden copiar, plagiar, els nois i noies si el que llegeixen no té cap estructura bonica?: ONDIA! PUM!... BOOM!... En quantitat!... ALTO!... CARAY!... HUM!... i això encara, sota uns ninots caricaturèstics que ja ho diuen tot. I fins i tot hi ha historietes mudes que no diuen res... no es llegeix res. Llavors em pregunto: Com aprendran a llegir, a construir frases, a donar sentit a una composició literària? Les redaccions que corregim els Professors fan pena: "Nos divertimos en cantidad" "¡Que guay!"

On vibra l'estètica, la boniquesa, la sonoritat, l'aquietament de l'esperit? És aquest un problema que cal solucionar. Els nois aviat no sabran parlar bé i menys escriure. Ens faltaran escriptors dels anys de les Olimpíades!...

I les cançons?... Què canten els adolescents? Canten en anglès, mots que van repetint sense saber què volen dir, en les quantitats de cassetes enregistrades per marques estrangeres. La lectura ajuda a formar la personalitat... també la cançó. Quants joves, que ja no són tan joves, canten avui en el seu interior les cançons muntanyenques de natura i nacionalitat catalana que aprengueren i visqueren.....

CAMINEM EN LA NIT PROFUNDA/ DONANT-NOS LES MANS... o bé

FOC GUSPIREJA EL DIA S'ACABA/ LA FLAMA PUJA/ LES VEUS S'ELEVEN...

GERMANS CANTEM GAIAMENT LA JOIA DE VIURE AQUEST BELL MOMENT.

Jo, a classe, els comento aquesta pobresa de llenguatge en les cançons d'ara. I riuen perquè constaten que és veritat. Hem comentat a vegades una cançó que jo vaig sentir per la ràdio que tota ella constava de 3 mots. "Corazón de melón" repetia sempre el mateix. Quina lògica, estètica i vibració podia haver-hi?...

Quan s'ha après a llegir, a delectar-se amb la lectura, a fer un esborrall en vers, un dia que et sens inspirat; quan s'ha après a viure així, mig en prosa mig en vers, les cançons porten tot un missatge, i només cal cantar-les de nou per saborejar les vivències fresques i juvenívoles d'un passat lluny i a prop a la vegada.

Els educadors tenim una tasca a fer en aquest camp... perquè sino, quina pèrdua d'energies, quina manca de goig, d'aquest tan personal i enriquidor!... Però quina frescor, quina netedat, quina joia quan encara se sap canturrejar:

VELLA XIRUCA/ QUANTES HORES PASSADES/ QUANTA ALEGRIA FA REVIURE EL MEU COR/ QUANTES CANÇONS AL TEU BON PAS FOREN CANTADES/ EN RESTA JA EL RECORD...

Bons llibres!

Bones Cançons!

Tornem a les arrels dels patrimoni cançoner: UEL·LE, YUKAIDI... En tenim molts!

Neus Ximins

QUI JUGA, AVUI?

ANY 1963.—

A les cinc de la tarda sortíem de col·legi, i corríem per no ser enxampats. Jugàvem a la «pesta alta». Al arribar pels voltants de l'església, ens separàvem i cadascú anava a casa seva a berenar. Aquest, normalment consistia en un crostó de pa i en un bocí de xocolata. No estàvem ni cinc minuts. La mare en veia entrar i sortir. Teníem pressa. Havíem quedat a la plaça del mercat per jugar «a boles», o a la platja de les barques per jugar «al port», o... vés a saber!. N'hi havia tants de jocs, que no teníem problema per passar-nos-ho bé fins a les vuit, que era l'hora de tornar a casa a sopar.

Han passat més de vint anys d'aquelles corredisses a la sortida del col·legi, dels pantalons estripats, els genolls plens de sang, la roba bruta i la pols enganxada a la suor del front.

ANY 1988.—

Avui a l'Escala, en prou feines es veuen nens córrer pels carrers. A les cinc de la tarda, en sortir de col·legi, alguns nens van cap a casa, berenen, i tot seguit es posen a fer el deure de l'endemà, per així poder veure la tele una estona. Altres, han d'anar a repàs a casa d'un particular, a completar el que han après durant el dia. I això, si no són d'aquest nens als quals se'ls axigeix aprendre idiomes, conèixer la informàtica, estudiar música o practicar esport.

Dóna la sensació que els nens actuals tenen poc temps lliure, que junt amb l'augment de cotxes i l'arribada de les places dures, ha ajudat a suprimir oportunitats per a jugar. I malgrat que els temps canviïn molt de pressa, jugar, encara és el principal estímul per desenvolupar la imaginació infantil.

PERE JUHÉ

PENSAMENTS I REFLEXIONS D'ESTAR PER CASA

La bestiesa més grossa que podem fer és la de menysprear els altres.

...

Fins i tot de les coses negatives se'n pot treure profit.

...

El ser ordenat és una bona inversió.

...

Les persones que més critiquen són les que menys col·laboren.

...

No per més cridar es té més raó.

...

Hi ha pobres que són rics, i rics que són pobres.

...

Hi ha qui es troba sol dins un estadi de futbol ple de gom a gom.

...

En una discussió acalorada sempre té avantatge la persona més serena.

...

Convivint amb persones educades, la vida es fa molt més agradable.

...

Quan hom contempla un cel estrellat, se n'adona de la poca cosa que és.

ANXOVES DE L'ESCALA®

Magdalena Sureda

Tel. 77 0146

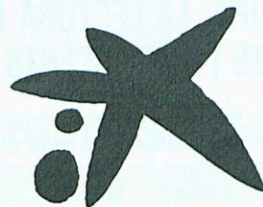

Bancotrans
Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA

CASA CENTRAL BARCELONA
més de 90 oficines a Espanya.

CAIXA DE PENSIONS

"la Caixa"

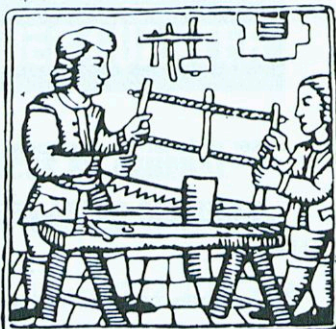
**CAIXA DE
GIRONA**

CAIXA D'ESTALVIS PROVINCIAL DE GIRONA

Plaça Víctor Català, 9 - L'ESCALA

**Mobles
Sancho**

Ctra. Palafrugell, s/n.
(DAVANT GASOLINERA)
Teléfon 972 / 77 04 85
17130 L'ESCALA

Lindan

ELECTRODOMESTICS

SERVEI T.V. GARANTIT

A. PRADO

Plaça de les Escoles - Tel. 77 04 90 - L'ESCALA

SASTRERIA

Vilabruç

Carrer del Port, 25 - Tel. 77 02 21 - L'ESCALA

CASA FEIXAS

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFECIÓ
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Víctor Català, 17 - Tel. 77 01 99 - L'ESCALA

LA PIPA PLENA

— Renoï, Baldiri! Quin reguitzell d'improperis escollits ens dedica l'inefable Sr. Saderra: Que si «delirium tremens», que si «defecacions sofismàtiques»... etc. etc. No et sembla que tot això passa de mida?

— I tant!. I per això vull acabar-ho. Però no sense abans puntualitzar uns quants aspectes, per a posar definitivament els punts sobre les is.

Recordaràs que l'origen de tan desagradable polèmica van ser uns comentaris que, arran d'un article aparegut al llibret de la Festa, feiem tranquilament tu i jo, i que incitaren a intervenir-hi (sense ser invitat) al Sr. Saderra com a tercer en discòrdia.

En principi, es clar, no hi havia res a dir. En tenia el dret. De manera que nosaltres, prescindint, però respectant els seus comentaris, continuàvem la nostra habitual xerrada dirimint els nostres respectius punts de vista. En cap moment ens ficarem amb la seva persona, ja que el que s'estava contrastant era el fons del tema i no les persones que el tractaven. Això és el que pertoca, segons els més elementals i prioritaris cànons de la bona educació, en qualsevol disquisició civilitzada i democràtica.

De sobte el Sr. Saderra destapa la caixa dels trons i al·ludeix al nostra transcriptor (i a nosaltres de rebot, es clar) directa i inequívocament en un article, fent, gratuïta i falsament, **ofensius judicis de valor** sobre la seva (nostra) manera de pensar. Recorda un fragment, tan sols: «... la **monoescola, monoreligiosa, monoteïsta, dirigida, subjectiva i intencionada. Escola que beneficia de la simpatia d'en Xavier...**» etc. etc. (L'Escalenc, desembre del 87)

Te'n adones de la malícia? Com era possible que digues això, quan el que defensàvem era, claríssimament, **tot el contrari?** Era evident que, o no sabia interpretar el que llegia, o era una **intencionada** provocació a través de l'insult.

— O les dues coses, Baldiri!

— Fos el que fos, era intolerable. Qualsevol persona, mínimament objectiva, podia observar com nosaltres propugnàvem una **escola oberta, pluralista, en la que no discriminés ningú per la seva manera de pensar, i en la que tothom tingués el dret d'escollir el tipus d'educació que millor desitja per als seus fills.** Incluida l'educació religiosa (cristiana en aquest cas), naturalment.

Era ell, pel contrari, qui es decantava aferrissadament per una **escola AMPUTADA, en la que es marginessin determinats aspectes educatius** (els religiosos) que a n'ell (ves a saber perquè) li són particularment repelents, **CONCULCANT, així, uns drets DEMOCRÀTICS, i contravenint el mandat CONSTITUCIONAL que ampara el DRET de l'infant** (a través de pares o tutors) a **escollir en el moment de l'inscripció en un centre públic, un ensenyament religiós si així li plau.** I que l'escola té el DEURE d'oferir-li.

¡¡MÉS CLAR, L'AIGUA, QUIMET!!

Calia deduir, doncs, que hi havia mala fe en les seves absurdes acusacions. I se'm va omplena la pipa; que un no és de pedra, vatúa!. I malgrat saber de lèsprit provocador de molts dels seus escrits, que més d'una amenaça de querella li ha portat (L'Escalenc, gener del 87), vaig voler contestar-lo com jo creia que es mereixia; vet'ho aquí!

— Però diu que no li rebats els seus arguments en la teva resposta.

— Naturalment!. La defensa dels meus (nostres) arguments, com tú saps, l'havia fet en les nostres converses anteriors. No es tractava de repetir-me, sinó de contestar les seves desagradables i no demanades **AL.LUSSIONS.** Com ja deiem de manera clara i reiterada en l'escrit en qüestió.

— També diu que l'acusés d'estar carregat de pretensions, de manco d'ètica i de tenir un comportament infantilment simplista.

— **FALS.** El que jo dic (repassa-ho) és que la seva prosa està carregada de pretensions. També li dic que no és ètic tergiversar els arguments. I que el seu raonament sobre religió i

ètica és infantilment simplista.

Com es pot veure la cosa és **substancialment diferent.** És el que et deia sobre el no saber (o voler) llegir, Quimet!

— I diu que «la copa li vessa» quan, segons ell, l'acusés d'atemptar contra els més elementals drets democràtics. I a continuació ens amenaça...

Més tard fa un cant als seus valors democràtics i acaba insultant-nos tant greument (ens compara amb els sicaris d'en Hitler!) que disvirtua barroerament tot el que acaba de dir. Molt penós, tot plegat, no't sembla?.

— Lamentable, efectivament. Però recorda que no ofen qui vol, sinó qui pot, Quimet.

A més a més, continua siguent **FALS** el que assegura que vaig dir. Jo, el que deia és el següent (repassa-ho, si't plau): **LA SUPRESSIÓ DE LA LLIBERTAT D'ESCOLLIR EL TIPUS D'EDUCACIÓ QUE TU CONSIDERES MILLOR PER ELS TEUS FILLS I EL SEU DRET CONSTITUCIONAL A REBRE-LA** és atentatori contra els més elementals drets democràtics (L'Escalenc, gener del 88). I m'hi reafirmo, es clar.

Comprends perquè insisteixo en que **no sap o NO VOL** saber llegir?

— I que opines de l'obsessió que te amb els pseudònims?

— Molt curiós, a fe, ja que resulta que ell (que reprotxa constantment als qui els utilitzen) els ha utilitzat **INNOMBRA-BLES** vegades en les seves col·laboracions: a voltes únicament les **inicials**, altres vegades solament el **cognom** (no és l'unic Saderra en el món) i la resta amb un clar i definitiu **pseudònim** (que vaig a respectar). Vaig a dir-te més: no crec que, a l'Escalenc, hagi escrit **MAI** amb el seu nom complet...!

— I de les seves cites evangèliques i restants «reflexions cristianes», que ens deixa anar seràficament, que en dius?

— Prefereixo no comentar-ho, ja que ho fan per elles mateixes...

Només et diré una cosa: no és rendible actuar amb dues cares (tal com feien els fariseus, a qui ell diu, equivocadament, que Jesús va foragitar del temple) ja que, a la curta o a la llarga, això repercuteix en propi perjudici del qui així es comporta. Es la manera més segura d'aconseguir malestar al seu entorn i allunyament dels qui l'envolten. Perquè a ningú li agrada la falsetat, Quimet!

— I a nosaltres menys que a ningú, oi Baldiri?.

XAVIER

REFLEXIONS ECOLOGIQUES (I)

El que segueix m'esdevingué el dia del darrer Nadal, dia de Pau. En tots els focus conflictius del món es sol demanar als bel·ligerants uns dies de treva, uns dies de Pau.

Doncs bé; l'endemà d'aquella tradicional vetllada em vaig llevar, com molta gent, més tard; i, al sortir al carrer, —visc a la contrada de Riells—, sentia un pim-pam tan intens en direcció del Puig Llebrer i els Cossis que s'hauria dit que estàvem en guerra.

De primeres vaig pensar que seria un concurs de tir o quelcom de semblant, car era d'esperar que en tal dia els caçadors també farien treva i que, si les armes sortissin al carrer, deurien fer-ho brandejant al cap del canó un penó blanc.

Més tard, deures familiars varen fer-me anar a Girona i al passar per Flaçà vaig davantejar a un home que, amb bicicleta i una escopeta penjada a l'espatlla, portava, a la cintura, un manyoc d'una mitja dotzena d'ocells gris-blavosos, morts, que em van semblar coloms. Ja no vaig tenir cap mena de dubte: aquell pim-pam del matí eren trets de caçadors.

Quina contradicció; el dia simbòlic de Pau en el món!. La Pau precisament representada per un colom blanc, era el dia en el que uns homes, en combat desigual, occien aus indefenses.

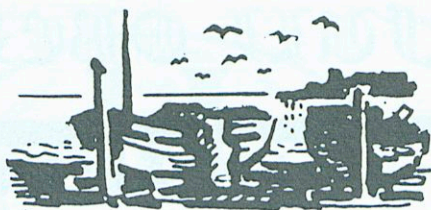
Això em va recordar d'altres episodis d'igual essència que, si plau als dirigents de «L'Escalenc», contaré en el proper número de la revista.

V.LL. (escalenc d'adopció)

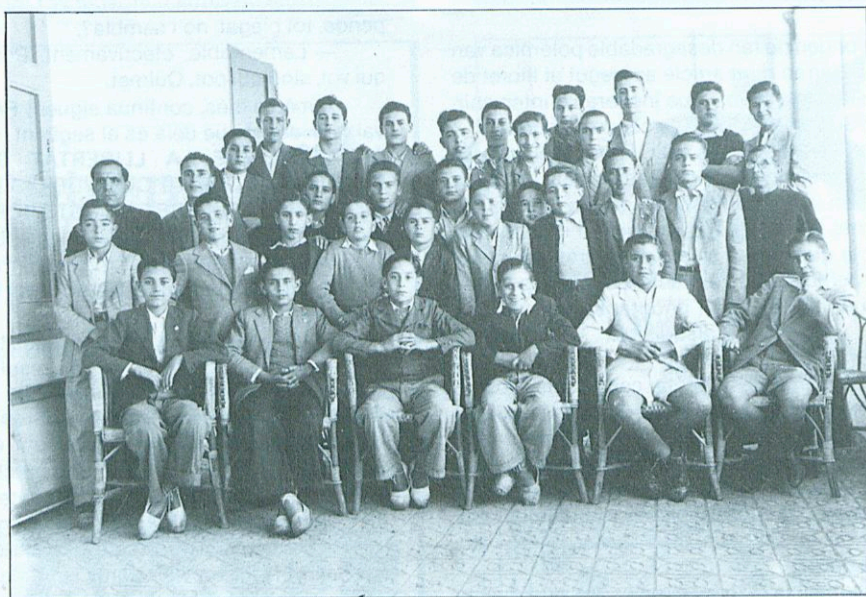
vida escalenca

REFRESQUEM LA MEMÒRIA

Ricard Guanter

DIES DE PAU I REFLEXIÓ VORA LA MAR

L'Hotel Empúries de fa uns anys, abans de l'última reforma, pot ésser recordat per molta gent de les nostres comarques, per diferents motius.

Uns el recordaran per haver-hi passat unes vacances estiuenques gaudint de les hores a la tranquil·la platja del Portitxol.

Uns altres, per haver-hi anat a fer un bon àpat.

Hi ha qui el recorda, associant-lo amb la figura d'aquell popular personatge que fou l'**Avi Gambo**, amb els seus acudits i la seva personalitat tan pròpia i peculiar.

Altres, per les sardanes que es ballaven a la seva esplanada de davant, aquelles tardes estiuenques de diumenge, curulles de tranquil·litat i germanor comarcal.

També hi haurà gent que guardarà un grat record de l'Hotel Empúries per haver-hi passat, ja fa temps, uns agradables i asossegadors dies d'exercicis espirituals.

I si hi ha algú a qui el pas dels anys l'hi ha esborrat aquest passatge de la seva joventesa o de la seva maduresa, les fotografies que acompanyen aquestes línies podran servir per refrescar-li la memòria.

La fotografia superior, que serà la que més comentarem, ens ha estat cedida per l'**Enric Carlos**, el noi gran de l'amo de la impremta que portava el mateix nom i que hi hagué a l'Escala, pels anys quaranta, en el número 14 del carrer "Caídos", avui novament carrer del Port. Es trobava on avui hi ha la casa de Francesc Sala, en "Xiquet", més concretament en el lloc on hi ha l'entrada, al costat mateix de la botiga de la Maria Vilabré. Més abans, hi havia la botigueta de pinyons, avellanes i cacauets de la Dominga, la qual molta gent encara recordarà.

L'esmentada fotografia, l'amic Carlos ens l'ha deixat juntament amb una estampeta-recordatori de la tanda d'exercicis, en la qual hi participà una colla de nois de l'Escala.

Gràcies a aquest recordatori, sabem que els exercicis estaven dedicats als adolescents de les comarques gironines i organitzats pel Secretariat d'Aspirants del Consell Diocesà dels joves d'Acció Catòlica, moviment d'un gran auge aquells anys entre el jovent i que, a l'Escala, estava molt encertada-

ment regit per mossèn Salvador Sans, el qual apareix en el document gràfic.

La tanda fou dirigida pel sacerdot gironí mossèn **Salvador Vila** entre el 26 i el 30 de setembre de 1944, ara fa quaranta-tres anys.

Tot i el temps transcorregut, els nois escalencs són de bon reconèixer en l'habitual fotografia del grup que sempre es solia fer com a record.

Còmodament asseguts, i tots quatre amb espadenyes, en contraposició amb els de Girona que porten sabates —com ens ho feia remarcar l'**Enric Carlos**—, hi veiem, a més d'ell, en **Joan Leonart**, en **Pere Quintana** i en **Guillem Pibernat**.

A la segona fila hi ha l'**Albert Ballesta**; a la tercera, en **Pepito Poch**; i a la darrera, en **Joan Carreras**, en **Lluís Terrades** i en **Lluís Bofill**. La resta són de Girona, Salt, Banyoles, Garriguella, Torroella de Montgrí, Amer i Cassà de la Selva.

Vora la mar i enmig d'unes comoditats a les quals molts no hi estaven acostumats, aquells anys de veritable crisi, aquests nois visqueren, tots plegats, uns dies de fervor religiós, molt propi de la postguerra, en els quals calia recuperar el temps perdut; esforç que, als ulls humans d'avui dia, ens pot semblar que ha servit de ben poca cosa, quan es contempla la davallada que hi ha hagut en el fet religiós.

La participació massiva de feligresos d'una parròquia a una tanda d'exercicis espirituals solia produir-se com a fruit d'una missió, aquest acontereixement que "ha passat de moda", però que removia les arrels morals i religioses de tot un poble.

La fotografia comentada no és aquest cas, ni tampoc el de les altres dues que publiquem i que ens han estat cedides per l'**Assumpció Sabadí**. Els seus components ja pertanyen a una altra "quinta" molt més anterior, però malgrat això, encara n'hi ha que són en plena vida i que molt bé es podran reconèixer.

Com la primera, fou captada a l'Hotel Empúries o sota les pinedes del davant, el que ens ve a donar la raó que aquest

hotel, una vegada passada l'època d'estiu, es convertia en lloc ideal per a qui volgués anar-hi a passar uns dies de pau i reflexió.

El seu secretari, en **Josep Paradís**, l'avi Gambo, donà sempre tota mena de facilitats a la clerecia que aleshores regia els destins de la nostra parròquia, a fi que s'hi poguessin cele-

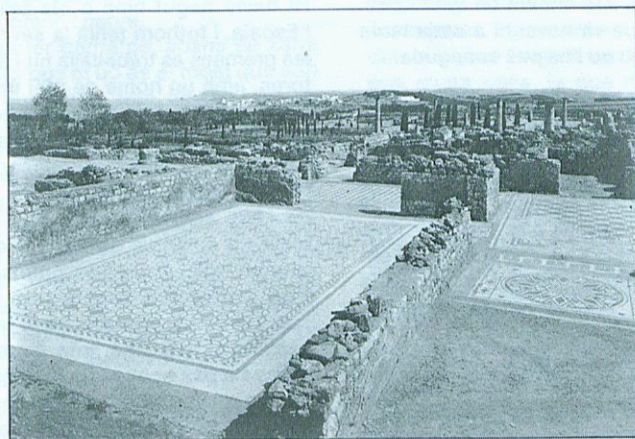
brar recessos i exercicis espirituals, donat que l'Escala estava mancada —i encara n'està— d'una casa apropiada.

Per cert, ens han arribat notícies que si algun dia el col·legi de Ca les Monges deixés de funcionar com a tal, potser es destinaria, tot o en part, a Casa d'Espiritualitat, fent una funció semblant a la que compleix la Casa Missió de Banyoles.

MONT-RECOVA

Missant la ploma

(continuació)

Empúries 92:

Les notícies d'aquest apartat han versat preferentment sobre els projectes de remodelació urbanística de cara al 92 (6), sobre un cicle de xerrades entorn del futur d'Empúries que va tenir lloc a l'estiu (5), i sobre les excavacions a les ruïnes (4). Aquest apartat és important en el sentit que ajuda a millorar la imatge de l'Escala, ja que, a més d'ésser totes elles bones notícies, han aparegut, moltes vegades en mitjans de comunicació d'abast estatal (La Vanguardia, El País, etc.).

Barris i entorn de l'Escala:

El fet que aquest hagi estat el tema més minoritari és de fàcil comprensió, ja que per regla general té poca incidència fora de la població, i per tant no preocupa gaire els mitjans de comunicació, que solen tenir un àmbit com a mínim comarcal (en aquest sondeig no hem tingut en compte l'Escalenc). Ara bé, una notícia ha aconseguit de trascendir, i és la que fa referència als problemes de tots tipus que afecten a Cala Montgó (8). Cal tenir en compte que, malgrat ésser només una barriada, Montgó es troba partida entre els termes de l'Escala i Torroella de Montgrí, el que fa que d'alguna manera el problema agafi una major dimensió.

Anàlisi de les fonts d'informació:

Després hem decidit de classificar aquestes notícies, en funció del mitjà de comunicació en què havien estat publicades, i el resultat ha estat el següent:

Mitjà	Quantitat	Percentatge	Abast
Punt Diari	242	47,45%	Gironí
Los Sitios	189	37,05%	Gironí
Hora Nova	37	7,25%	Empordanès
Avui	13	2,55%	Català
L'Empordà Federal	11	2,15%	Empordanès
La Vanguardia	6	1,18%	Estatat
El País	2	0,39%	Estatat
L'Olotí	2	0,39%	Gironí
Revista de Girona	2	0,39%	Gironí
Tretzevents	1	0,19%	Català
Girona Gastronomia	1	0,19%	Gironí
Som	1	0,19%	Català
Vostè	1	0,19%	Gironí
Viatge	1	0,19%	Català
Diari de Barcelona	1	0,19%	Català

I si agrupem aquestes publicacions segons el seu abast, obtindrem el següent:

Abast	Percentatge total
Gironí	85,68%
Empordanès	9,40%
Català i estatal	4,92%

Veiem doncs que el predomini absolut correspon a la premsa que abasta totes les comarques gironines, i que es concentra principalment en els rotatius Punt Diari i Los Sitios.

Conclusions finals:

Una de les conclusions que podríem obtenir una vegada analitzades aquestes dades, és la de que efectivament, *els mitjans de comunicació donen imatge sobre un municipi*, però que el fet que aquesta sigui bona o dolenta depèn molt més del propi municipi que de res més.

conversa amb...

En JOSEP SALVAT i GUANTER.

En Pepito Salvat ha estat i és encara un escalenc molt actiu. Guarda un profund respecte per la terra, no en va és fill de pagesos i aquest ha estat el seu treball al llarg de molts anys. Encara ara se'l pot veure anar cap a l'hort amb el seu cabàs. Sembla que ha sabut inculcar aquest amor per la terra al seu fill, ja que aquest té cura d'un oliver que havia estat de la família i últimament havia quedat abandonat.

En Pepito ha combinat aquesta feina amb la de tenir cura del rellotge de l'Església i la de treballador de l'escorxador municipal durant molts anys. Ara tenim un rellotge electrònic i això fa que en Pepito Salvat sigui testimoni d'un treball que ja és història.

És per aquest motiu que l'Escalenc ha cregut oportú parlar amb ell aquest mes del camp i el mes següent ho farem del rellotge del campanar i de l'escorxador.

L'Esc.— Sou fill de l'Escala?

Pepito Salvat.— Hi tant! vaig néixer el dia 25 de febrer del 1.920, en aquesta mateixa casa a on estem ara del carrer Germans Masferrer. La llevadora va ser la Marieta Cos. Vaig tenir una germana, la Maria, que va morir el 1.936, als 20 anys.

L'Esc.— I els vostres pares?

P.S.— La mare era de Perelada i el pare d'aquí, nascut al carrer de Sant Pere, allà on hi havia la premsa de Can Lopits.

L'Esc.— De què feia el vostre pare?

P.S.— El pare feia de pagès, i jo vaig seguir les seves passes.

De petit, vaig anar, primer al col·legi de les Monges i després a Cal Sr. Masferrer. Ell tenia nois més grans; els més petits erem en Rafel Panxo i jo. Ens posava en una taula rodona tots dos i quan enraonàvem ens castigava cada u a un racó a on hi havia Patufets i, tu diràs! muts a la gàbia, ens ho passàvem d'allò més bé. Quan venia l'hora de berenar, molts dies, ens donava pa amb mel, ja que a casa seva tenien bucs.

Recordo que hi venien: en Pere Panxo, en Garriga (el xòfer de can Massafont), en Joan Guanter, un germà d'en Marín, en Xico Barrina, en Pere Guanter, erem tota una colla.

Jo devia tenir cinc, de cinc a set anys, perquè després vaig anar amb el senyor Pepet, a l'Escola Nacional de l'Ave Maria, més tard vaig passar amb el senyor Alsina i amb el Sr. Adroher, fins que vaig tenir 14 anys. A aquesta edat vaig plegar per anar a treballar la terra, com els de casa. Però, a l'hivern, continuava anant una hora a ca la Sra. Carme. Hi havia la Sra. Carme i la Sra. Antònia. La mestra era la Sra. Carme però quan no podia fer creure a la mainada, la Sra. Antònia, que era la seva mare, amb una escombria posava ordre.

Hi anàvem en Paco Fumadó, en Ferran Català, en Pratsevall, els nois de l'Horta, l'Elena Mitjavila i d'altres.

L'Esc.— Què hi feieu al camp, a què us dedicàveu?

P.S.— Sí, mireu, sembràvem blat de moro, userda, civada, un xic de tot... També treballàvem un oliver i una vinya. Per ajudar

en les feines del camp teniem un cavall. A més, a casa hi havien vaques, porcs, gallines, tot allò que es solia tenir a pagès. També teniem una premsa de la qual en tenia cura el Litos, el pare de l'Agustina Llinàs. Ell va tenir cura durant molts anys de la nostra premsa. Ara encara en tenim una. Bé, la primera que va haver-hi a casa tenia un torn diferent, jo no l'he pas coneguda.

Quan en Litos ho va deixar per vell, va tenir-ne cura en Joan Vintinouet (en Dotzenes), després ja vaig encarregar-me'n jo. Va venir un moment que, durant uns quinze dies, hi havia molta feina a la premsa i no es parava mai. Aleshores no podia pas ajudar el pare en les feines del camp i era ell que em rellevava dues hores, mentre jo anava a reposar i passat aquest temps tornava a enganxar.

Quan el pare va ser vell, va tenir-ne cura en Pepito Costals, el pare d'en Dolfo. Més tard els raïms es varen anar acabant degut a que les vinyes es van anar deixant, i com que ja no havia tanta feina vaig tornar a agafar-la jo. Ho vaig fer seguir tot fins que ja no valia la pena embrutir-ho tot per fer tant poc vi.

L'Esc.— Durant aquesta època que deieu que tenieu tanta feina amb la premsa, venia molta gent?

P.S.— Sí, venia molta gent, ja que llavors hi havia molta vinya a l'Escala. I, durant un temps, aquesta premsa va ser la millor que hi havia al poble, ja que les altres eren més antigues. Venia gent de tot el poble.

Abans, per fer vi negre, posaven els raïms en tines i allà els trepitjaven. La tina era una espècie de cisterna d'uns dos metres de profunditat i al costat hi havia com un pou, el cisternó o tinell, també de dos o tres metres, el vi s'escorria i anava a parar en aquest segon cisternó. D'aquell raïm pitjat se'n treia la brisa que quedava, amb molta cura. Això ho havia de fer algú que hi entengués molt, perquè es podia morir ofegat dintre la tina, degut als gasos despresos per la brisa. Hi posaven un llium i mentre el llium cremava podies aguantar dins, però si el llium s'apagava calia sortir ben de pressa.

Més tard va venir la moda del vi clar, i menys feina!, es va anar plegant tot això. L'últim que encara ho feia era en Peret Sureda. Llavors la gent des de la vinya ja portava els raïms directament cap a la premsa, i el vi sortia rosat i clar.

Hi havia hagut cinc o sis premses aquí a l'Escala, i tothom tenia la seva parròquia. A les premses es treballava nit i dia, però feien torns, amb un home de nit i un altre de dia. També era tradició fer un suquet i el dia que venia bé, l'home que sortia del torn de nit, abans de tornar a començar, se'n anava darrera el cementiri, a les roques del passeig, amb el jonc, i a la poca estona tenia un cove ple de peix i peix bo, no us penseu eh?. Aquí, a la premsa, teniem un fogó i quan el suquet estava fet s'asseien tots a la banca, que encara la tenim, i amb la cassola al mig, apa, tots a menjar. Jo això no ho he pas aconseguit, el que sí recordo és que quan en Rosendo Oliver ens portava els raïms per premsar, com que això era una festa per ell, ens obsequiava amb una safata de pastissos i galetes...

L'Esc.— Quines premses hi havia hagut a l'Escala?

P.S.— Les premses que recordo són: la de can Salvat (Martí Bruguera), la de can Quimet Sureda, la de can Miquel Carreres, la de can «Toia» i la de ca la Sra. Carme de Can Patel, on feien vi i oli; a cal Gall en tenien unes que anaven pel carrer, amb rodes; a can Pere Muriscot (l'avi Xurinyac) en tenien una o dues, també en rodes que anaven a les cases convingudes; i molt ultimament l'Emilio Lopits també en tenia una. Una de les més antigues va ser la d'en Puig-Sureda, al carrer que porta el seu nom, on hi tenien la casa pairal. Ells també tenien trull i per tant feien vi i oli. El pare del metge Puig-Sureda era enginyer agrònom i tenia molt d'aquestes coses.

Nosaltres portàvem les olives al trull de Can Puig-Sureda, que en aquella època en tenia cura un home que li deien «El Robellat», que era germà d'en Rafel de Can Leda de Cinc Claus. També n'havia tingut cura en Pere Baró de Can Martí; més tard vam anar al trull de Ca la Sra. Carme, d'aquest trull se n'havia encarregat l'avi de Can Masjuan, en Pere, i també en Sidro Pallot.

Aquests dos trulls estaven preparats per a poder fer-hi oli i vi. A la nostra premsa però no podiem pas fer-hi oli.

Mes cap aquí vam anar al trull d'en Barretina de Viladamat, després, quan ells van plegar, vam haver d'anar a Torroella de Montgrí i a Ventalló, fins que jo vaig plegar de la terra i vaig deixar també l'olivar. Ara, el meu noi el toma a treballar i portem les olives al trull de Ventalló.

L'Esc.— Aquí a l'Escala hi havia diferents classes de raïms?

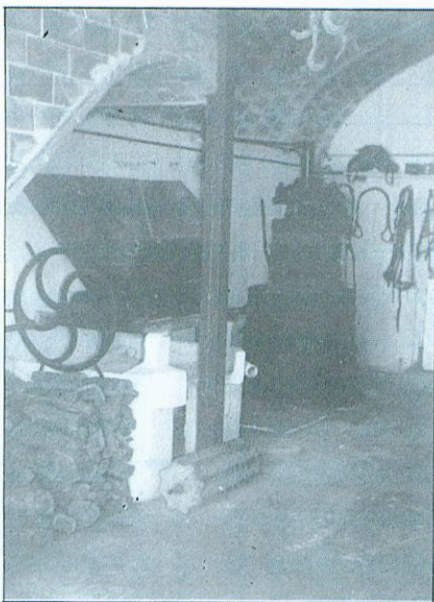
P.S.— És clar, hi havia picapolla, macabeu, mandó, xarel·lo... però ningú mirava prim, es barrejava tot, blanc i negre.

Quan es volia fer gamatge, abans de xafar els raïms, com que el bo és el most que surt de la samal quan ja és feta, llavors amb un pal samaler, que en deïem, feiem un forat al mig i amb molta cura abocàvem la samal, mirant de no vessar raïms, en una altra samal buida, i amb aquell most es feia el gamatge, ja que un cop havia passat per l'axafador ja no tenia tants graus, perdia un o dos graus. Amb un pesamost, que en deïem, miràvem els graus. Un pesamost és un tub que omplies de most i hi havia un termòmetre que et marcava els graus que tenia.

Les vinyes dels Riells, normalment, donaven vi de 11 graus, collit madur, ja que com més madur és el raïm més graus té. Pasant del Riells 12 graus i a Montgó i a Puig Sec s'havia arribat a 16 i 17 graus ja que la muntanya és més seca. Com més sec més graus.

Aquí a l'Escala hi havia un mal costum, quan anaven a la vinya, cap a la Festa Major, i veïen que ja hi havia raïms negres i algun a terra, ja deïen: «Nois, tot és perdut, tot cau». I vinga! tothom a collir els raïms. Si nosaltres haguéssim volgut, abans de la festa ja haguéssim tingut ple de samals a casa, però no volíem pas tanta murga ni tantes mosques.

Tothom preparava les samals, rentava les botes al mig del carrer, el boter vinga picar samals i botes, tot en marxa! N'hi havia que deïen: «Ja ho veig que és verd, però com que tothom cull, hem de collir». I alguna vegada n'hi havia que havien de llençar el vi per haver collit massa verd el raïm. Ja ho deïem: «La verdor és parent de l'agror». Ara bé, aquí a l'Escala, si es collia madur, el vi era bo.

L'Esc.— Hi havia gent que tenia moltes botes?

P.S.— La casa que en tenia moltes era a Can Martí Oliveres, que collien molt de vi i en Peret Sureda, que potser era el que en collia més de l'Escala, en collia 300 ó 400 samals i tenien un celler molt gran. El Gall també en tenia moltes així com en Pere Artigas (Panxo) i altres, però aquests eren els que en tenien més. La Víctor Català també n'havia tingut forces. Per un general a l'Escala tothom en tenia de vinyes.

L'Esc.— Així es netejaven al carrer les botes?

P.S.— Netejaven les botes al mig del carrer, amb l'aigua calenta dintre i zim i zam, ben sacejades, i quan estava es treia el tap i es deixava anar l'aigua carrer avall!, no venia pas d'una mica, ja que hi havia pilons de brisa davant de les cases que tenien premsa, i vinga mosques i mosquits, però ningú es queixava. Com tampoc es queixaven de la premsa que anava a les nits i feia cric, crec, cric, crec... La gent deïa que encara els ajudava a dormir. I quan rentaven les botes amb aigua, al final hi feien una estuba de vi. Feien bullir vi i el tiraven a la bota i, ben tapada, vinga remenar per treure el que hi quedava d'aigua perquè aquesta feia malbé les botes i el vi no era tan bo.

L'Esc.— I el «sofrí», per què el cremaven dins de les botes?

P.S.— Això es feia per provar si la bota era agre. Si ho era el «sofrí» s'apagava. Quan s'havia buidat una mica la bota i el vi començava a agrejar, s'agafava una manxa grossa i vinga manxar per treure l'agror. El que era molt important era no picar cap bota, ni arremblar-s'hi perquè deïen que es tomava el vi agre. Mireu si era així, que expliquen que l'Alemaný, quan era jove, aprenia a tocar el fiscom i vivia aquí al costat de cal Campaner. Sempre se sentia el fiscom: Bup, bup, bup... Doncs bé, l'avi d'en Martí Oliveres que tenia el celler a l'altre costat de carrer va anar a l'ajuntament a queixar-se que fessin plegar l'Alemaný de tocar el fiscom, perquè aquell soroll li feia tomar el vi agre.

L'Esc.— Com feien el vinagre?

P.S.— El vinagre es feia amb la brisa de raïm. Antigament quan es feia el vi a la tina, la capa de sobre de la brisa, que era la que es podia tomar més aviat agre, s'arregava i es posava en samals ben apretada, que no hi entrés aire, i es deixava reposar una temporada. Quan es va acabar això, a les premses, quan s'havia fet la primera pesada, —els raïms es premsaven dues vegades— sense apretar massa, es treia una samal de brisa i si quedava massa eixuta s'hi posava una mica de vi perquè hi hagués més suc. Això es deixava també ben apretat fins a l'octubre o més tard. Com més tard més agre. Es guardava dintre la casa, tapat amb una saca perquè feia molts mosquits. Ara bé, per fer una premsada de vinagre (a la premsa hi anaven nou samals) s'havien d'ajuntar uns quants, ja que un en tenia mitja samal, l'altra una, l'altre una i mitja, i així feiem la premsada amb brisa de tots junts i el vinagre que sortia es repartia proporcionalment a la brisa que cadascú havia portat.

Us vull dir una cosa, el vinagre de raïms, que no era de brisa de tina ja no era tan bo.

L'Esc.— Recordeu quines persones venien a premsar aquí a casa vostra?

P.S.— Si, mireu, hi venia en Panxo, en Sabadí, l'Amàlia, en Sellés, en Martí Bruguera (llavors ells ja no tenien premsa), en Tero, en Miquel Bofill, en Miquel Lopits, en Peret Sureda, també en venien de cap a la Punta i d'altres de l'Escala, els de les Corts venien tots, els de Cinc Claus, de la Casa Nova, i tots els dels masos.

Rodoma

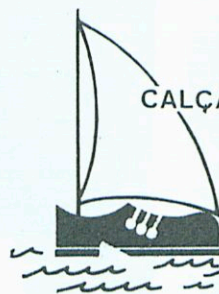
(continuarà)

RENAULT

GARATGE FUMADÓ

C/ Ave Maria, s/n.
Tel. (972) 77 04 81
17130 L'ESCALA (Girona)

CALÇATS BALLESTA

Fundada l'any 1920

Pintor Joan Massanet, 10
Tel. (972) 77 02 53
17130 L'ESCALA
(Costa Brava - Girona)

MAGATZEMS **TITUS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI

Ctra. Viladamat a Palafrugell, km 7
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA
(Girona)

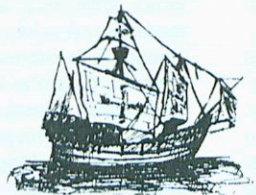
JOIERIA - RELLOTGERIA

J. Molinas

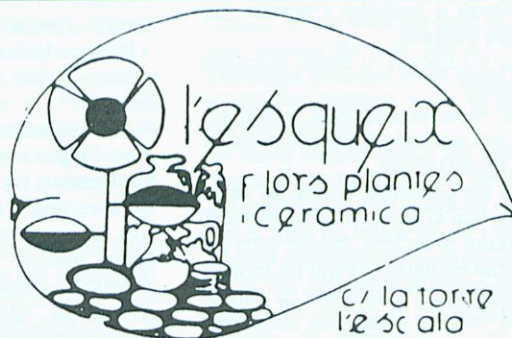
REPARACIONS

COPES i TROFEUS ESPORTIUS

C/ Joan Massanet, 26 - Tel. 77 05 48 - L'ESCALA

Caravel·la

le squeix
fleurs plantes
ceramica

C/ la torre
l'escala

ROSA MARIA BALLESTA

CENTRE
D'ESPECÍFICS

FARMACIA

FÓRMULES
MAGISTRALS

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75 - L'ESCALA

Tel. (972) 77 03 95 - COSTA BRAVA - GIRONA

HOTEL
RESTAURANT

NIEVES MAR
(ANTIGA CASA NIEVES)

Tels. 77 03 00 — 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA
(Costa Brava)

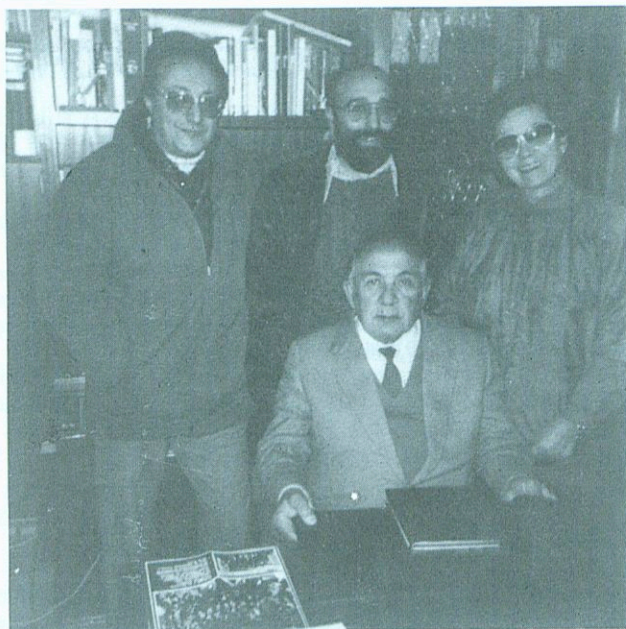
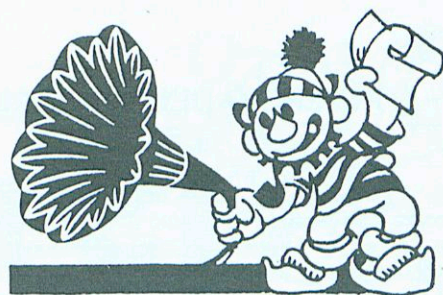

JOPA

nàutica
Closa del Llop, s/n.
Tel. (972) 77 07 55
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

EVINRUDE

ART

Els organitzadors de la VII MOSTRA COL·LECTIVA D'ARTISTES ESCALENCES en el moment de lliurar, en nom de tots els participants, un petit obsequi a Frederic Ballester en agraïment per la cessió desinteressada de les seves Galeries Mestral per a la exposició.

BAN OCUPACIÓ VIA PÚBLICA

EN RAFEL BRUGUERA I BATALLA, ALCALDE-PRESIDENT DE L'AJUNTAMENT DE L'ESCALA, FA SABER:

Que els titulars i explotadors de comerços o negocis a la vila de l'Escala que desitgin ocupar la via pública per qualsevol concepte i durant la temporada 1988, hauran de demanar-ho a l'Ajuntament, acompanyant a la instància un croquis detallat de l'ocupació sol·licitada.

El termini per a la presentació de sol·licituds es tancarà el dia 31 de març.

Únicament les peticions rebudes dins aquest termini passaran a la consideració i estudi de la concessió de l'oportuna llicència.

A L'Escala, 18 de febrer de 1988.

L'ALCALDE
RAFEL BRUGUERA I BATALLA

UN PRIMER PREMI PER A L'ESCALA

Ans d'un any d'ésser oberta l'Administració de Rifes de L'Escala s'ha aconseguit ja un Primer Premi de la Loteria Nacional amb el número 10.049. A tots els escalencs que han estat afavorits per la sort, els dediquem una sincera ENHORABONA!!

FESTA DE LA POLICIA MUNICIPAL

El passat dilluns dia 7 de març, va tenir lloc la **Festa de la Policia Municipal**, que va ser celebrada amb diferents actes presidits per les

autoritats del municipi. En la mateixa diada va ésser lliurat un obsequi-records al caporal de la **Policia Municipal**, Sr. Benet, amb motiu de la seva jubilació, en mig d'efusives mostres d'afecte i agraïment. Per molts anys!

INVERSIÓ DEL MOPU AL LITORAL ESCALENC

La inversió a la Costa Brava a través del pla d'actuacions de costes s'ha triplicat en relació amb l'any passat segons els serveis de Costes del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme. Del quasi 4.000 milions de pessetes que s'invertiran en ordenació i regeneració de platges i passeigs marítims, uns 800 milions pertanyen a l'Escala. S'invertiran en els següents obres:

- Construcció d'una platja artificial** amb un cost de 600 milions de pessetes i es farà durant els anys 90-91 i 92.
- Passeig marítim de Riells** amb un cost de 200 milions i que es farà els anys 90 i 91.

PLA D'EMERGÈNCIA MUNICIPAL

El dijous dia 10 de març fou presentat el primer pla d'emergència municipal que ha de portar a terme Protecció Civil. L'acte de presentació fou presidit pel Governador Civil Pere Navarro, el cap de Protecció Civil de Girona Francesc X. Macià, i l'alcalde de la vila Rafel Bruguera.

El pla consta de sis plans independents: un per atendre **els accidents marítims** i que compta amb personal i les embarcacions de salvament, un altre **d'aiguats i inundacions**, i un altre per les **nevades i gelades**, un quart per **incendis forestals** i dos més pels **talls de subministrament elèctric i d'aigua**. Cadascun dels plans conté les instruccions i les dades bàsiques per saber com s'han d'activar els plans en cada moment, dels recursos, dels consells que s'han de donar a la població, etc.

Dins els plans d'emergència es dona importància a la necessitat de tenir diversos grups electrògens i un centre de transmissions preparat de manera que es pugui prescindir dels telèfons. També es dona molta importància als perills d'inundacions i aiguats pel fet que la població ha patit en diverses ocasions així com també als accidents marítims.

CICLE DE CONFERÈNCIES

L'àrea social de l'Ajuntament de la vila ha organitzat un cicle de conferències dedicat a **La Infància i l'adolescència**. El cicle consta de 5 conferències, dues de les quals (sota el títol de l'evolució Infantil i l'adolescència) ja han tingut lloc els divendres 4 i 11 de març. Les que resten són:

- La gelosia entre els germans** a càrrec d'Albert Fita el 18 de març.
- L'agressivitat** per Carles Hereu el 25 de març.
- L'educació per a la convivència** a càrrec de Fina Masnou el dia 8 d'abril.

L'horari és a les 9'30 h del vespre i el lloc la Sala d'Actes de la «CASA DEL MAR».

NOCES D'OR I D'ARGENT

Per sisè cop tindrà lloc la celebració comunitària de les **noces d'or i d'argent**, una simpàtica festa que agermana un bon grup de famílies per commemorar el dia que per amor van unir les seves vides per sempre davant de Déu i davant dels homes. En la trobada del dia 4 de març s'acordà celebrar aquesta festa **el diumenge després de Pasqua, dia 10 d'abril**.

Aprofitem aquesta avinentesa per recordar que hi queden invitats a participar-hi tots aquells que fan els 25 ó 50 anys de casats, encara que haguessin celebrat el matrimoni fora de l'Escala. La propera trobada tindrà lloc el dia 18 de març.

NOVES AULES

El recent comprat edifici de la família Masset ja fa els primers serveis a la vila de l'Escala. Des del dilluns dia 14 de març acull els alumnes de 5è nivell del Col·legi Públic Empúries els quals ocupaven fins aleshores les aules del Convent de la Divina Providència. D'aquesta manera, podran gaudir entre altres avantatges del recinte escolar per les hores d'Esbarjo.

RESUM ESTAT DE COMPTES ANY 1987

INGRESSOS:

Subscripcions	280.500'—
Anuncis	224.000'—
Vendes	185.343'—
Diversos	2.647'—
Subvencions	318.000'—
Total Ingressos	1.010.490'—

DESPESES:

Imprempta	855.602'—
Fotografia	32.286'—
Material muntatge	8.969'—
Premis	7.746'—
Diversos	19.000'—
Total Despeses	923.603'—

TOTALS:

Ingressos	1.010.490'—
Despeses	923.603'—
Saldo Any	86.887'—
Saldo Anterior	222.538'—
Saldo a 31-12-87	309.425'—

Cal fer notar que al tancar els comptes el 31 de desembre quedaven pendents de pagaments l'import d'impremta dels números de l'Escala, dels darrers mesos de l'any.

esport i lleure

ESPORT ESCOLAR

RESULTATS DE LES COMPETICIONS ESCOLARS
DEL DESEMBRE 87/ FEBRER 88
BÀSQUET

Infantil Masculí

N. Monturiol - l'Escala	0-2
l'Escala - Cadaqués	35-9
Camallera - l'Escala	4-50
l'Escala - Castelló	35-29

Infantil Femení

l'Escala - Port de la Selva	19-34
l'Escala - Camallera	23-28
V. Vives - l'Escala	0-2
l'Escala - N. Monturiol	8-32

FUTBOL SALA

Aleví Masculí

l'Escala "A" - Palau Benj.	N. P. (Palau)
l'Escala "B" - Sant Pere P.	6-3
l'Escala "A" - l'Escala "B"	4-2
l'Escala "B" - Palau Benj.	N. P. (Palau)
V. Vives "A" - l'Escala "A"	3-10
l'Escala "A" - V. Vives "B"	11-4
l'Escala "B" - V. Vives "A"	10-3
V. Vives "B" - l'Escala "B"	5-5
Sant Pere P. - l'Escala "A"	2-11
l'Escala "A" - V. Vives "A"	11-4

Infantil i cadet Masculí

l'Escala "A" - l'Escala "B"	3-0
l'Escala cadet - l'Escala "B"	15-4
Vilajuïga - l'Escala "A"	4-1
V. Vives - l'Escala cadet	0-5
l'Escala "A" - V. Vives "A"	6-4
l'Escala "B" - Vilajuïga	2-8
l'Escala cadet - Vilajuïga	7-4
V. Vives "A" - l'Escala "B"	4-7
V. Vives "B" - l'Escala "A"	3-1
l'Escala "A" - l'Escala cadet	5-11
l'Escala "B" - V. Vives "B"	5-2
l'Escala "B" - l'Escala "A"	5-8
l'Escala "B" - l'Escala cadet	10-0
l'Escala cadet - V. Vives "B"	9-1
V. Vives "A" - l'Escala "A"	3-2
Vilajuïga - l'Escala "B"	4-1
Vilajuïga - l'Escala cadet	4-2

VOLEIVOL

Infantil Femení

Vilajuïga "A" - l'Escala "B"	3-0
Vilajuïga "B" - l'Escala "A"	0-3
l'Escala "B" - Sant Vicens Paül	0-3
Vilajuïga "B" - l'Escala "B"	3-0
Sant Vicens Paül - l'Escala "A"	0-3
l'Escala "A" - Sant Pau	3-0
l'Escala "B" - l'Escala "A"	0-3
Sant Pau - l'Escala "B"	0-3
l'Escala "A" - Vilajuïga "A"	2-3
l'Escala "B" - Vilajuïga "B"	0-3

FUTBOL

Resultats del mes de febrer:

BENJAMINS

Dia 7	At. Empordanès - l'Escala	3-2
Dia 21	Penya Blanc-blau - l'Escala	3-1

ALEVINS

Dia 7	l'Escala - Bellcaire	0-1
Dia 14	Bàsacara - l'Escala	0-1
Dia 21	l'Escala - La Salle F.	0-3

INFANTILS

Dia 7	Bellcaire - l'Escala	1-0
Dia 14	l'Escala - Palafrugell	2-3
Dia 24	Sarrià - l'Escala	0-2

JUVENILS

Dia 7	l'Escala - Anglès	4-3
Dia 14	Olot - l'Escala	4-0
Dia 28	l'Escala - Figueres	1-4

TERCERA REGIONAL

Dia 7	l'Escala - Camallera	0-0
Dia 14	Calonge - l'Escala	4-1
Dia 21	l'Escala - Begur	2-2

PRIMERA REGIONAL

Dia 7	Bisbalenc - l'Escala	0-4
Dia 14	l'Escala - Montagut	3-0
Dia 21	Cassà - l'Escala	1-2

En acabar el mes de febrer, el nostre primer equip ocupa el segon lloc a la taula classificatòria (35 punts) a un sol punt del líder el Cristinenc (36) -que ha jugat ja el partit que tenia ajornat- i que seguit pel Roses (34) i a més distància l'Hostalric i l'Arbúcies (28), Torroella (27) Cassà (25)...

El F. C. l'Escala és el conjunt amb més positius (15) i també el menys golejat (15 gols) i pel que fa als gols aconseguits només hi ha tres equips més realitzadors que els escales.

TENNIS TAULA FÈLIX GUANTER

El més noticable d'aquest mes és la concessió a l'Escala de l'organització de la Fase final d'ascens a la 1.ª divisió masculina de la lliga espanyola de Tennis Taula, que tindrà lloc els dies 19 i 20 de març al Pavelló Municipal de l'Esport, de la nostra localitat.

No cal dir que és una ocasió immillorable per a aconseguir, com s'espera, l'ascens a primera, justament aquesta temporada quan s'acompleixen vint anys que el nostre club, el CER l'Escala, es va federar.

I sense més preàmbuls, passem als resultats del mes de febrer '88:

LLIGA NACIONAL 2ª DIVISIÓ

CER A. l'Escala 5 - CL Astur Oleastrum 2 (López 3, Junyent 1, X. Cortal 1)
CER A. l'Escala 4 - TT Gimnàstic 5 (Sues 3, X. Cortal 1, J. L. Cortal 0)
CER A. l'Escala 3 - Farauto Calella 5 (López 3, Sues 0, González 0)

Els dos primers partits que es perderen d'aquesta lliga coincidiren amb la variació en les alineacions de l'equip, de vegades voluntària -com el dia del TT Gimnàstic-, i d'altres obligada -com el dia del Farauto Calella- per lesió de Junyent.

En qualsevol cas, i a manca del partit que resta per jugar a Hospitalet, la classificació per a la fase final ja està assegurada i és d'esperar bons resultats i l'ascens definitiu a la fase de promoció.

SEGONES

CER A. l'Escala 5 – AE Sant Gregori 0 (l'equip visitant no es presentà)

TT La Bisbal 4 – CER A. l'Escala 5 (X. Cortal 2, J. L. Cortal 2, González 1)

FD Cassanenc 5 – CER A. l'Escala 2 (X. Cortal 1, González 1, J. L. Cortal 0)

TT Olot 4 – CER A. l'Escala 5 (X. Cortal 2, J. L. Cortal 2, González 1)

Quan només queda el partit davant el C. N. Figueres per acabar la primera volta, ens trobem classificats en els primers llocs, amb cinc partits guanyats i un de perdut, els mateixos que el Jovent Saltenc i FD Cassanenc.

TERCERES

CER A. l'Escala 4 – TT la Bisbal 5 (Riembau 3, Surrell 1, Vargas 0)

TT Palamós 0 – CER A. l'Escala 5 (l'equip local no es presentà)

Ha acabat el provincial de terceres, amb una acceptable cinquena posició d'entre deu equips. Cal remarcar que en aquesta categoria hi han pres part, del nostre equip, únicament jugadors infantils, com l'Albert Surrell, en Pere Riembau i l'al·leví Josep Maria Vargas.

INDIVIDUAL PRIMERES

El 27 de febrer tingué lloc a Olot la final individual provincial de primeres, amb victòria de Joan Sues per davant de Manel González, Joan Carles Fajardo i Joan Vilarmau.

Es dona la circumstància que, les darreres temporades, aquest títol ha recaigut sempre en un jugador del CER l'Escala:

temporada 83-84 Joan Sues (CER l'Escala)

temporada 84-85 Ricard Palau (CER l'Escala)

temporada 85-86 Joan Carles Fajardo (CER l'Escala)

temporada 86-87 Joan Carles Fajardo (CER l'Escala)

temporada 87-88 Joan Sues (CER l'Escala)

De la Mateixa manera, en les darreres temporades i de manera consecutiva s'ha obtingut el provincial d'equips de primeres.

PLAY BACK DE VETERANS

Aprofitant la instal·lació de l'Envelat i amb el propòsit d'ajudar a la Comissió organitzadora de les Festes del Carnestoltes, pel que fa a les despeses, un bon grup d'escalencs va portar a terme, la setmana després de Carnaval, una exhibició de **play back**, en sessions del dissabte dia 20 a la nit i de la vesprada del diumenge dia 21. L'èxit, en tots els aspectes, immillorable. Quan a públic, ni un dia ni l'altre va poder entrar tothom que volgué i pel que fa a l'artístic una acurada presentació, afegit a un encertat repertori i excel·lents actuacions, proporcionaven merescuts aplaudiments als participants alhora que afectuoses i sinceres felicitacions. Cada vetllada es va dividir en dues parts, d'una hora aproximada de durada cada una oferint-se interpretacions de: **Lina Morgan, Rocío Jurado, La Trinca, Los Cantores de Hispalis, Rocío Durcal, George Dann, Bonnye M, Rafaela Carrà, Duo Dinàmic, Mocedades, Antonio Machín**, (aquest només el diumenge), **Guillermina Mota, Ana Belén i Víctor Manuel, Núria Feliu, Sara Montiel, La Década Prodigiosa, Las Viudas, Sisters, Pimpinella i Albano i Romina**. Felicitacions, tant per la iniciativa com pel resultat assolit.

SARDANES

S'ha confirmat la suposició que apuntavem a **L'Escalenc** del mes passat, i el mes de febrer ens hem quedat sense ballada de sardanes. Certament, els temps han canviat i els que tenen cura d'organitzar actualment les jornades festives pensen molt diferent de com es feia uns anys enrera. Programar quatre dies de festa sense una sola audició de sardanes, hauria tingut un qualificatiu de inadmissible. Dissortadament ara no és així i després d'aquesta nova experiència sembla que haurem d'anar-nos-hi acostumant.

A la relació d'activitats de la Secció Sardanística del C.E.R. hi figura, per aquest mes de març, el **IX Aplec a Cinclaus**, que ha de tenir-hi lloc el diumenge dia 20, amb els Concurs d'Arrossada al matí i l'audició de sardanes a 2/4 de 5 de la tarda, amb la cobla **COSTA BRAVA** com a encarregada de la interpretació.

CENTRE ESPORTIU I RECREATIU L'ESCALA

El C.E.R. l'Escala ha passat informació als seus associats, convidant-los a l'Assemblea General Ordinària, convocada pel divendres dia 18 de març a 2/4 de 10 del vespre, en primera convocatòria, i a les 10 en la segona, a la Sala d'Actes de l'estatge social de l'Entitat, amb un ordre del dia en el qual hi consta, a més dels punts habituals, el de la renovació de la Junta Directiva.

C.I.T. L'ESCALA-EMPÚRIES

A la Sala del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, va tenir lloc, en segona convocatòria, l'Assemblea ordinària d'aquesta Entitat, el dijous dia 25 de febrer, iniciant-la el President, en **Frederic Ballester**, amb la salutació als assistents i donant la paraula al Secretari, en **Lluís Morral**, que va procedir a la lectura de l'acta de la reunió anterior, la qual va quedar degudament aprovada. Seguidament el Tresorer, **l'Àngel Català**, donava compte de l'estat econòmic de la Societat, per després d'una nova intervenció del President detallant realitzacions i projectes, passar-se a precís i preguntes. Sempre insistim en la poca concurrència que acudeix a les reunions. En aquesta ocasió els assistents no arribàvem a vint, quantitat insuficient per a una població merament turística com la nostra.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

- 4-1 Xènia Solés i Hostench, filla de Josep i Rosa
- 4-1 Gessica Pérez i Santiago, filla de Francesc i Maria
- 14-1 Mario Sanz i Rubias, fill de Dídac i M. Josepa
- 28-1 Maurici Lavado i Fortià, fill de Vicenç i Margarida
- 28-1 Pau Laso i Sanchís, fill de Baldiri i M. Carme
- 7-2 David Alvarez i Pons, fill de Manel i Montserrat
- 21-2 Soraia Osorio i Garriga, filla d'Enric i Josepa

Matrimonis

- 20-2 Josep Pagès i Palau amb Alcía Llanos i Bachiller

Defuncions

- 4-1 Salut Ramírez i Ruiz, 92 anys
- 5-1 Josep Font i Girona, 77 anys
- 8-1 Anna Piqué i Paradís, 3 mesos
- 10-1 Andreu Fortià i Geis, 60 anys
- 12-1 Pilar Rodríguez Fernández, 72 anys
- 19-1 Roser Sabadé i Vila, 6 mesos
- 23-1 Antoni Camacho i Jiménez, 62 anys
- 9-2 Claire Piraux, 75 anys
- 13-2 Joaquim Masjoan i Ros, 62 anys
- 21-2 Pere Saló i Vicens, 82 anys
- 22-2 Miquela Sureda i Pascual, 80 anys
- 24-2 Bartomeu Coromina i Guerra, 46 anys
- 29-2 Francesca Rosés i Frigola, 83 anys

Ens hem assabentat del trapàs, fa uns mesos, del Sr Francesc Broggi i Guerra, a Barcelona; col·laborador i subscriptor de **L'Escalenc** des dels primers números de l'any 82.

Expressem des d'aquí el nostre sentit condol a la seva família i amics. Descansi en pau.

Hem comentat moltes vegades que el temps és un protagonista importantíssim en les festes a l'aire lliure. En trobar-nos en ple hivern i no haver tingut unes temperatures massa rigoroses, feia témer que els dies de Carnaval no fossin bonancencs, agreujant-ho la tramuntana que va començar a bufar el divendres, el primer dia, però que, sortosament va anar minvant i a l'arribada d'en Carnestoltes havia perdut molta força. Els altres dies foren realment esplèndids, com poques vegades en aquesta època de l'any.

El divendres, doncs, a les 10 de la nit, va haver-hi la concentració a la Plaça Víctor Català, per tal de fer la rebuda a S. M. Carnestoltes que feia l'entrada amb els acompanyants habituals. **Lluís Racionero i Grau** va tenir a càrrec el parlament de benvinguda, que una vegada finalitzat va donar pas a formar-se la comitiva per tal de, amb acompanyament del grup d'animació "FLIC-FLAC", iniciar la cercavila que després d'un recorregut per diversos carrers de la població acabava a l'envelat, procedint-se a la col·locació d'en Carnestoltes dalt l'escenari des d'on va presidir la totalitat dels actes. Seguidament s'iniciava els ball de nit, amenitzat pel conjunt "SLALOM", en el qual les dones, amb disfresses de conjunt, porten l'iniciativa en l'organització de la vetllada que s'anomena "El ball de les dones".

El dissabte al matí, la concentració convocada per 2/4 de 10 a la plaça Víctor Català, despertada i cercavila amb el grup "FLIC-FLAC", que acabava a l'envelat, a l'entrada del qual fou servida una GRAN XOCOLATADA. A continuació una de les novetats d'enguany: la cursa de "cotxets", a la part baixa de l'avinguda Ave Maria. En ella, en **Xavier**, com a conductor, va assolir la primera plaça. Tot seguit, el grup "FLIC-FLAC" ofería el **ball del vermouth**, ja dins l'envelat. A les quatre de la tarda, nova concentració a la plaça Víctor Català, en aquesta ocasió per tal de portar a terme la CERCAVILA INFANTIL DE DISFRESES que tenia com a cloenda un ball a l'envelat, per la mainada, amb participació musical del grup "EUROPA", grup que també va tenir a càrrec el ball de la nit, amb concurs de màscares i maquillatge, amb cremat per a tothom a la mitja part.

El diumenge al matí, la Ronda del Pedró fou, com cada any, el lloc de la concentració i sortida de la GRAN RUA DE COMPARSES I CARROSSES que, encapçalada per "La Banda de Trompetes i Tambors de la Societat Coral Erato de Figueres" va recórrer els carrers de Gràcia, Enric Serra, Mar, Passeig Lluís Albert, Port d'en Perris, Passeig Dr. Jesús M.ª Isern, Punta, carrer del Port, platja, carrer Joan Massanet, avinguda Ave Maria, per a tornar a entrar al Passeig Lluís Albert i continuar el mateix itinerari de la primera passada, acabant a la platja, plena de gom a gom, on ja feia estona que es portava a terme la GRAN SARDINADA POPULAR. A les cinc de la tarda, es tornava a fer la cercavila de carrosses i comparses, més reduïda que la del matí. A l'acabament, a l'envelat, un espectacle infantil amb participació dels il·lusionistes IRENE i XAVIER i de l'animador JAUME MASGRAU. A la nit, ball i concurs de disfresses amb "EL TREN DE LA COSTA".

El dilluns, a la nit, el BALL de cloenda, amenitzat pel conjunt "SETSON i BLAS" amb concurs de barrets, la pinyata, el Sorteig de Carnaval i el donar a conèixer la decisió del Jurat i lliurament dels premis de la Rua i del Concurs de comerços.

El dimarts la cercavila dels professors i alumnes del Col·legi Públic Empúries posava, com cada any, el punt i final a aquest CARNAVAL '88.

Cal remarcar que amb l'envelat s'ha propiciat molt més la participació i que el públic ha sabut correspondre acudint a les celebracions i gaudint en comunitat de l'alegria i bon humor propis de les jornades.

Ans de detallar els resultats dels diferents concursos direm que, tot i disposar d'un ampli recinte, cap dels dies de la **Faràndola** s'ha "tret" com calia, doncs malgrat la bona voluntat dels que la "porten", l'exagerada participació no permet "Cargolar" i "Descargolar" degudament. És llàstima que la manca de comprensió i del sentit de col·laboració puguin fer anar a terra, o com a mínim restin importància, als costums tradicionals d'una població. Per altra costat, i només per deixar-ne constància, opinarem que l'afer del dissabte no ens agradaria que es tornés a repetir. Quan a l'esllavissada de llotges del diumenge, ens congratulem que malgrat l'aparatositat i conseqüent esglai, tots els afectats en sortissin il·lesos. Hem de felicitar, una vegada més, l'autor del cartell del Carnaval '88.

Concurs de màscares i maquillatge

- 1r. premi: "El sol" **Jordi Callol**
- 2n. premi: "El gatet" **Mercè Fernàndes**
- 3r. premi: "Els globus" **Silvia Casadevall**

Concurs de disfresses

Individual

- 1r. premi: "**Napoleó**"
- 2n. premi: "**Reina del Carnaval**"
- 3r. premi: "**Primavera**"

Parelles

- 1r. premi: "**Pallassos del Puig del Llop**"
- 2n. premi: "**Pierrots**"
- 3r. premi: "**David el Gnomo i Liza**"

Grups

- 1r. premi: "**Faraonada**"
- 2n. premi: "**Des de Rússia amb amor**"
- 3r. premi: "**Barrets de copa**"

Concurs de barrets

- 1r. premi: "**La castanyera**" (Sidro)
- 2n. premi: "**La Foradada**" (Nicole)
- 3r. premi: "**L'escalivada de Carnaval**" (Francisca)

Concurs de comerços

Perruqueria Serra	50 punts
CONFECCIONS BRUGUERA	51 punts
Cañ Frigola	50 punts
Fusteria M. Colomé	42 punts

Concurs de carrosses i comparses

"La Faraonada"	56 punts
"Els caribenys del Poble Sec	56 punts
"La gran Trompa"	65 punts
"Fantasia azteca"	49 punts
"Barrets petits i sabates grosses"	47 punts
"El vals de les papallones"	47 punts
"DEL BRASIL A L'ESCALA"	67 punts
"Safari"	40 punts
"Els gaiters del Pòsit"	62 punts
"Fredor"	43 punts

Sorteig de Carnaval

Primer premi (viatge)	núm. 6534
Segon premi (sopar)	núm. 0710
Tercer premi (benzina)	núm. 0678

Primer Premi del Concurs de Carrosses i Comparses.

El Roser - equip campió

Els representants de tots els equips amb els seus trofeus.

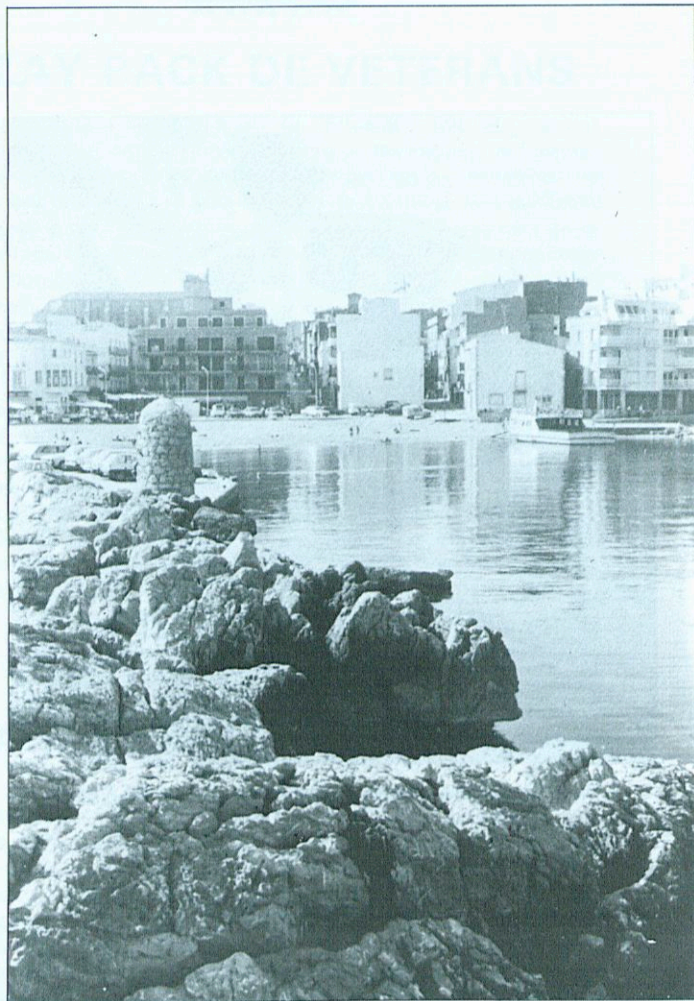

Selecció que jugà un partit d'homenatge amb El Roser.

La Caixa

lectura

CANT DE MARÇ

Victor Català

Cor meu, que dins del pit
estàs tan arraulit
covant records i penes,
eixampla't tot seguit
purgant-te de neguit,
que ve la Primavera.

Eixampla't bé, mon cor,
al benfactor calor
de l'estació benigna,
que estant el bosc en flor,
propici n'és l'amor,
i fresca i lleu la vida.

Eixampla't bé, cor meu!
S'estén al voltant teu,
serena, la Natura;
sota el cel, blau arreu,
somrient està el bon Déu,
que et porta la Fortuna.

Doncs prega, cor ferit, amb fe sencera
perquè et donga el perdó de primavera
que absol del glaç d'hivern a la Natura
i del glaç de l'esprít a la criatura.
Puix que Déu és clemència
i esborra tos pecats sens penitència!

UN XIC DE TOT

CAPSULES D'HUMOR

- N'hi ha que es diuen **molt ocupats** i passaran hores a explicar-vos fins a quin punt ho estan. (J.S.R.)
- Per a tenir diners davant seu, cal posar-ne de costat. (Tristan Bernard)

ACUDITS

- La Sra. de Vallvert, per cert molt vanitosa, té invitada al te a una amiga. Confidència darrera confidència, acaba per ensenyar-li un àlbum de fotos de família. A la primera pàgina hi figura una fotografia, ja grogosa, mostrant una encantadora criatura jaient sobre la falda d'una senyora jove. I tota melindrosa s'explica:
  - Veu, Sra. de Vallvert?: aquí em té ara fa 25 anys.
  - ! l'interlocutora, despietada, li demana:
  - Ah, si?; i qui és aquesta criatura?.
- El President del Tribunal, un dia de procés, adreça a l'acusat:
  - Es inútil de precisar el per què us trobeu aquí... Se us acusa d'haver tirat la dona per la finestra. Quasi res!...
  - Ah, senyor President, si jo ho hagués sabut...
  - Us penediu del vostre gest?
  - Oh, sí, Sr. President!. Quan penso que la dona hauria pogut caure sobre un vianant innocent i, potser, matar-lo!...

GASTRONOMIA

TRUITA (d'ous) SUPERIOR (Consells)

- Les truites s'han de batre al darrer moment.
- Bateu la meitat de les clares i tots els rovells. Saleu.
- No us serviu de batollador elèctric; feu-ho amb una forquilla; de tant en tant, aixequen la forquilla força enlaire a fi d'airejar la massa.
- Bateu en neu l'altra meitat de les clares i incorporeu-les a la barreja procedent; així la truita restarà més inflada i escumosa.
- Coeu la truita amb llard.
Al menjar-la, acompanyeu-la amb un bon vinet negre lleuger.

NO DIGUEU:

Dije
Diòcesis
Disciplina

Disfràs
Disfrutar
Dislocar
Distinguir
Ditxa
Ditxo
Ditxós
Dividendo
Dolçura

DIGUEU:

Penjoll
Diòcesi
Deixuplines (*instrument de penitent*)
Disciplina (*altrament*)
Disfressa
Fruir, gaudir
Desllorigar
Distingir
Sort, felicitat, benaurança
Dita
Sortós, feliç, benaurat, venturós
Dividend
Dolçor, dolcesa

CONSELLS DOMÈSTICS

- Si, al retorn de plaça, us adoneu que un dels ous comprats és esquerdat, repareu-lo fàcilment: fregueu-lo amb un tall de llimona fresca. Així, si heu de fer ous passats per aigua o ous durs, la clara no s'escaparà.
- La col, en carn d'olla o altrament, és força apreciada a casa nostra, però empudega la casa. Si afegiu un crostó de pa a l'aigua bullent, limitareu la bravada.

REMEIS CASOLANS

- Encostipat suat, encostipat curat; val més suar que estornudar.
- A cap dona apura, el mal que als nou mesos es cura.

Costumari Quaresmal

Els cargols, plat quaresmal, cuits a la llosa o a la patarrellada.

També s'en feien de dolços i de picants, amb força sucre i pebre com així mateix a la vinagreta dins d'una xicre a fi de poder-hi sucari el peix del cargol.

Els cargols conviden molt a beure i d'aquí que hom els qualifiqui "d'agulles d'enfilari vi".

El bacallà era tingut com un llaminadura i només s'en menjava els dies de festa i com a gran requisit.

El gran requisit d'aquell temps eren les tripes de bacallà o bé el bacallà amb panses i pinyons. No es podia pas guisar amb llard, tot s'havia de fer amb oli i calia rentar les paelles.

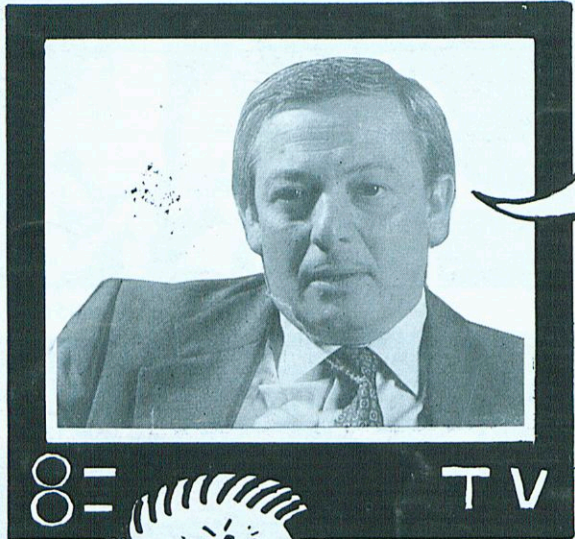
En temps dels nostres avis la gent feia un gran consum d'arengades.

La corrandà s'en fa ressó:
Set setmanes de quaresma
només hem pogut menjar
arengades rovellades
mongetes i bacallà.

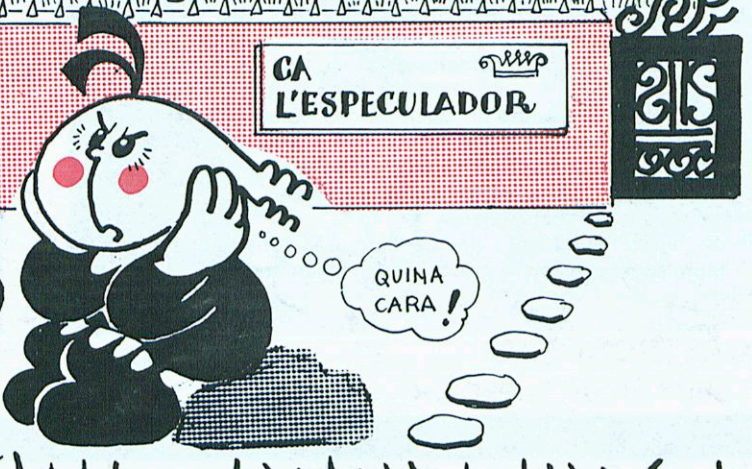
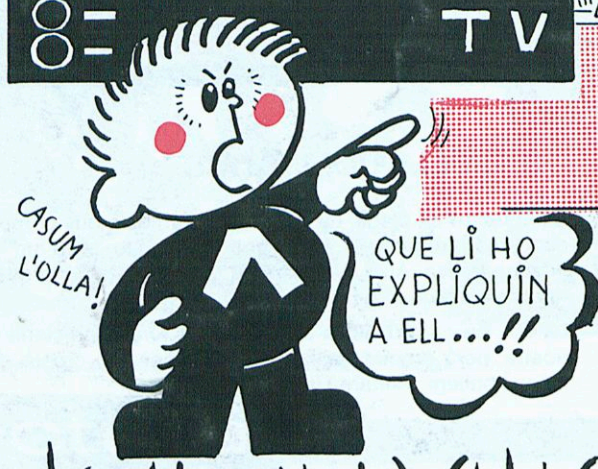
Un dels requisits de verdura propi de la Quaresma havia estat els espinacs.

Els dies que hom volia fer un extraordinari en menjava d'amanits, com a verdura i en truita.

S'ha acabat la Quaresma
S'ha acabat el bacallà
S'han acabat els sermons
S'ha acabat el festejar.

"ESPAÑA ES EL MEJOR LUGAR DEL MUNDO PARA HACERSE RICO EN MENOS TIEMPO" (Solchaga)

RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL.LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N° 73

A. T. V. — 3360 - LA ESCALÁ, Port de'n Perris